

עא א ב מיי פ"ח מהל' לולב הלכה ח טו"ש"ע א"ח ק"י חרמט סעף ט"ו: עב ג ד מיי"ט שם הלכה ט וסמג שם טו"ש"ע א"ח ס"טן חרמט סעף ה' שהג"ה:
עג ה מיי פכ"ז מהל' שנת הלכה ד סמג לא"ן ס"ה טו"ש"ע א"ח ק"י ט"ז סעף ה':
עד ו מיי פ"ז מהלכות לולב הלכה יא י"ז סמג עש"ן מד טו"ש"ע א"ח ק"י חרמט סעף ה':

רבינו חננאל

עקיבא אמרה. גידלו בדפוס אוקימנא אפי' עשאו דפי דפי כגון כף מרובע אם הוא כברייתו כשר ואינו פסול אלא אם עשאו כמין בריה אחרת: איתמר אתרוג שנקבחו עכברים אמר רב אין זה הדר כלומר פסול הוא. ואקשינן והא ר' חנינא מטביל ביה ונפיק ביה היה חותך חתיכה מן האתרוג ואוכלה והיה יוצא י"ח בנשר ואע"פ שחתך ממנו לר' חנינא קשיא מתני' דתנן גיבך וחסר כל שהוא פסול. ושנינו אליבא דר' חנינא מתני' דקתני חסר כל שהוא פסול ביו"ט ראשון שהוא מן התורה ור' חנינא כי הוה מטביל ביה ונפיק ביה בשאר הימים זולתי היום הראשון. אלא לרב היה דר' חנינא קשיא אלא ושינוי לא פסיל רב אלא בנקיבת עכברים דמאי אבל נקיבת בן אדם לא פסיל. וא"ד אתרוג שנקבחו עכברים אמר רב אין זה הדר. פי' בתמיה כלומר הדר הוא זה וכשר דר' חנינא מטביל ביה ונפיק אלא מתני' דקתני חסר כל שהוא פסול קשיא עלייה ושנינו מתני' ביום ראשון דרב ור' חנינא בשאר הימים וק"ל כוותיה: מתני' שיעור אתרוג קטן ר"מ אומר כאגוז ר' יהודה אומר כביצה ובגדול כדי שיאחז שתיהן בידו אחת. פי' כדי שיאחז האתרוג ועמו לולב בידו אחת ואם הוא האתרוג גדול שאין ידו יכולה להחזיק עם הלולב בבת אחת פסול האתרוג. ור' יוסי אמר אפי' בבי ידיו. והלכתא כר' יוסי ולא עוד אלא דהא ר' עקיבא קאי כוותיה. וכן חלוקין באבני בית הכסא דתניא ובשבת מותר להכניס ג' אבנים מקורולות בבית הכסא וכמה שיעורן ר' מאיר אומר כאגוז ר' יהודה אומר כביצה וק"ל כר' יהודה: מתני' אין אגודין את הלולב אלא במיניו כו'. אוקמא רבא בסיב ועיקרא דדיקלא מין לולב הן ומותר לאגוד בהן דדיק מותנן מסככין בנסרין דברי ר' יהודה ותניא ר' יהודה אומר סוכה אינה נוגעת אלא בדי מינין

תורה אור השלם

א בפסח תשבו שבעת ימים כל האזרח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בְּפֶסַח: [ויקרא כג, כז]

מקורולות פי' צקונטרס פיקוד"ש צלע"ז מדודות וטובות לקנח ולא משמע כן פרק אלו עוזרין (פסחים דף מו.) גזי יש חורש תלם אחד דפריך ואי אמרינן הו"ל אחרשה לא ליחייז הו"ל וחזי לכסות צו דס לפור ומנשי צאננים מקורולות ומה שייך להזכיר שם אצנים מדודות ומפרש רבינו תם דמקורולות היינו [רכות א] דחזו לתרישה ולזריעה וכן יסד הפייט אשישת שלוחתו צקטצ תלה אשישות להניק צמיחות קירולות:

בשבת שלש אבנים מקורולות מותר להכניס לבית הכסא.

בשבת שלש אבנים מקורולות מותר להכניס לבית הכסא. צמח ד' אמות וצית הכסא צדה ואינו מוקף מחילות ואין כאן אלא טלטול דרצנן ומשום כבוד הצרות לא גזור כך פי' צקונטרס ומדקאמר להכניס משמע דליכא מחילות ולשון צית הכסא משמע צית וכן משמע פ"ק דתמיד (דף טו:) דלמחר רב ספרא הוה יתיב צצית הכסא אחר ר' אבהו נחר ליה וצפרק כהן גדול (סנהדרין יט.) שיהו נשים מספרות צצית הכסא משום יחוד משמע דמקום לנוע היה ומוקף מחילות ואין רואין העומדים צמח ואפ"ה המירו להכניס ואע"ג דמכניס מכרמלית לרשות היחיד ומדע דהא איסור טלטול מוקף חמור מאיסור כרמלית שלח המירו טלטול צמת אלא ע"י ככר או תינוק כדמוכח פרק צמה מדליקין (שם דף ל:) וצפרק נוטל (שם דף קמג:) ואיסור כרמלית אשכחן דשרי צמת צשילה המלניע (שם דף ז:) צההוא שיכצא דשרא להו רב נחמן לאפוקיה לכרמלית משום כבוד הצרות וגזי צית הכסא דהמירו טלטול אצנים משום כבוד הצרות כ"ש דהמירו ארבע אמות צכרמלית ומרשות היחיד לכרמלית ומיהו לדין דיש לנו צית הכסא קצוע צצנין אסור כדמוכח צשילה המולניע יין (שם דף פא:) דשרי רב חסדא להעלותו אחריו לגג ומקשה ליה רבינא מהא דאסרינן לעיל מיניה"ל לטול קיסוס"ל משלפניו לחנות צו שיניו ומנשי שפי' שם צקונטרס דהא דצעי למיסר צגג משום טירחא יחירא צהעללה לגג לא משמע כן דא"כ כי מקשה ליה רבינא מהא דאסרינן קיסוס משלפניו לחנות צו שיניו חיקשי ליה כולה שמעתתא דהתם דשרי לטלטל אצנים מקורולות אלא לפי שהיה יכול להעלותו לגג מערב שבת הוה צעי למיסר כיון דאפשר להזמין ומסיק דשרי משום דאין אדם קוצע מקום והא דלמחר ר' ינאי התם חס' יש לו מקום קצוע לצית הכסא מלא היד התם צשדות איירי דמקום רחוק הוא וטורח להזמין מערב שבת אצל לדין דיש לן מקום קצוע צצית אסור אלא חס' כן הזמין ושמה כיון דנפיש צני הצית דהוה שקלי להו לא אפשר ושרי: **דסיב** ועיקרא דדיקלא. מכאן קשה לפי' הקונטרס דפ' כל שעה (פסחים דף לו.) דתנן אלו ירקות שאדם יוצא צהן ידי חובתו צפסקו וקחשיב תרחצניה ומפרש צגמרה אלוותא דדיקלא ופי' שם צקונטרס סיצ הדקל שגדל סביב הדקל והכא משמע שהוא מין חילין וצהדיא אמרינן התם מה מנה מין זרעים אף מרור מין זרעים: **רבי** יהודה אומר אין סוכה נוגעת אלא במינין שביב"ב. ולית ליה הא דדרשינן צפ"ק (דף יג.) צאספך מגרנך ומיקצך צפסולת גורן ויקצ הכתוב מדבר ומ"מ מודה דאין מסככין צדבר המקבל טומאה אפילו מארבעת המינים כגון שעשה מהם כלי או פירות דקל דצעינן דומיא (דאור"ל) למ"ד ענני כבוד היו ולמאן דלמחר סוכות ממש עשו להם ילפי מדאיתקש סוכה לחגיגה דלא שייך לאקשויי אי מה חגיגה צעלי חיים מאחר דלא מכשירין אלא מארבעת המינים והא דאיפליגו ר"מ ור' יהודה צפ"ק (דף יד:) צנכרים שאין צהם ד' וקמני ומודה ר"מ דחס' יש צין נסר לנסר כמלא נסר שמניח פסל אחד ציניה דמשמע פסל לשון פסולת הגורן ויקצ כדפירש שם צקונטרס וקאמר דמודה לרבי יהודה לא צשציל שיכשיר רבי יהודה צפסולת גורן ויקצ אי נמי מה שגזר ופסל מן האילן קרי ליה פסל:

כל דין שאתה דין תחילתו להחמיר וסופו להקל אינו דין. כי האו גונא פליגי פרק כל שעה (פסחים דף כו: ושם) דר' יהודה אומר אין ציעור חמץ אלא שריפה ק"ו מנותר שאינו צצל יראה ומנהרי ליה רבנן שאותו דין תחילתו להחמיר וסופו להקל חס' לא מנא עניס לשורפו וצהיח קיימא לן כרבי יהודה דסתם מתנימין פרק צמחא דתמורה (דף לג:) דחמץ צשריפה אלמא חשצנין ליה דין אף על פי שסופו להקל

ותו לא מירי. אין לזון אחר דבר זה ללא סכר ר"ש כר"ע ולא ר"ע סכר כר' שמעון: דעבידא דפי דפי. כמין קרשים קרשים ענין גלגל של רחיים של מים ורצא אשמעינן דהוא נמי צרייתו: והא ר' חנינא מטביל בה. אוכל מקמתו: ונפיק. ויולא ידי חובתו צנותר ומצרך עליו. והא דנקט מטביל שכל מאכלס ע"י טיבול היה כדלמחר צפסחים (דף קז:) השמש מטביל צצני מעיים רבי ילחק מטביל צירקא: ופרכינן ור' חנינא קשיא מתני'. דקמני חסר כל שהוא פסול: ומשנינן בשלמא מתני' דר' חנינא צ"ק. מתני' ציוס טוב ראשון שלקיימתו מן התורה וצעינן לקיחה תמה דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לקיחה תמה וציוס טוב שני נפיק ציה ר' חנינא אע"ג דלא היה שלם: אלא ר"ב. דלמחר אין זה הדר קשיא דר' חנינא דהא אפילו צצני נמי לרבי לא נפיק דהא מנא דהורה צעינן הו"ל ומזכיר שם שמים עליו כדלמחר צריש פירקין יצש פסול לא שנה צ"ט ראשון ולא שנה צ"ט שני ואוקימנא דצעינן הדר וליכא: ה"ג ואיכא דלמרי אמר רב זה הדר דהא ר' חנינא מטביל צה ונפיק: בדרך שחולקין באן. כשיעורן כאן כך שיעורן כאן: מותר להכניס להב"ב. צמח ד' אמות וצית הכסא משום יחוד משמע דמקום לנוע היה ומוקף מחילות ואין רואין העומדים צמח ואפ"ה המירו להכניס ואע"ג דמכניס מכרמלית לרשות היחיד ומדע דהא איסור טלטול מוקף חמור מאיסור כרמלית שלח המירו טלטול צמת אלא ע"י ככר או תינוק כדמוכח פרק צמה מדליקין (שם דף ל:) וצפרק נוטל (שם דף קמג:) ואיסור כרמלית אשכחן דשרי צמת צשילה המלניע (שם דף ז:) צההוא שיכצא דשרא להו רב נחמן לאפוקיה לכרמלית משום כבוד הצרות וגזי צית הכסא דהמירו טלטול אצנים משום כבוד הצרות כ"ש דהמירו ארבע אמות צכרמלית ומרשות היחיד לכרמלית ומיהו לדין דיש לנו צית הכסא קצוע צצנין אסור כדמוכח צשילה המולניע יין (שם דף פא:) דשרי רב חסדא להעלותו אחריו לגג ומקשה ליה רבינא מהא דאסרינן לעיל מיניה"ל לטול קיסוס"ל משלפניו לחנות צו שיניו ומנשי שפי' שם צקונטרס דהא דצעי למיסר צגג משום טירחא יחירא צהעללה לגג לא משמע כן דא"כ כי מקשה ליה רבינא מהא דאסרינן קיסוס משלפניו לחנות צו שיניו חיקשי ליה כולה שמעתתא דהתם דשרי לטלטל אצנים מקורולות אלא לפי שהיה יכול להעלותו לגג מערב שבת הוה צעי למיסר כיון דאפשר להזמין ומסיק דשרי משום דאין אדם קוצע מקום והא דלמחר ר' ינאי התם חס' יש לו מקום קצוע לצית הכסא מלא היד התם צשדות איירי דמקום רחוק הוא וטורח להזמין מערב שבת אצל לדין דיש לן מקום קצוע צצית אסור אלא חס' כן הזמין ושמה כיון דנפיש צני הצית דהוה שקלי להו לא אפשר ושרי: **דסיב** ועיקרא דדיקלא. מכאן קשה לפי' הקונטרס דפ' כל שעה (פסחים דף לו.) דתנן אלו ירקות שאדם יוצא צהן ידי חובתו צפסקו וקחשיב תרחצניה ומפרש צגמרה אלוותא דדיקלא ופי' שם צקונטרס סיצ הדקל שגדל סביב הדקל והכא משמע שהוא מין חילין וצהדיא אמרינן התם מה מנה מין זרעים אף מרור מין זרעים: **רבי** יהודה אומר אין סוכה נוגעת אלא במינין שביב"ב. ולית ליה הא דדרשינן צפ"ק (דף יג.) צאספך מגרנך ומיקצך צפסולת גורן ויקצ הכתוב מדבר ומ"מ מודה דאין מסככין צדבר המקבל טומאה אפילו מארבעת המינים כגון שעשה מהם כלי או פירות דקל דצעינן דומיא (דאור"ל) למ"ד ענני כבוד היו ולמאן דלמחר סוכות ממש עשו להם ילפי מדאיתקש סוכה לחגיגה דלא שייך לאקשויי אי מה חגיגה צעלי חיים מאחר דלא מכשירין אלא מארבעת המינים והא דאיפליגו ר"מ ור' יהודה צפ"ק (דף יד:) צנכרים שאין צהם ד' וקמני ומודה ר"מ דחס' יש צין נסר לנסר כמלא נסר שמניח פסל אחד ציניה דמשמע פסל לשון פסולת הגורן ויקצ כדפירש שם צקונטרס וקאמר דמודה לרבי יהודה לא צשציל שיכשיר רבי יהודה צפסולת גורן ויקצ אי נמי מה שגזר ופסל מן האילן קרי ליה פסל:

ותו לא מירי. אין לזון אחר דבר זה ללא סכר ר"ש כר"ע ולא ר"ע סכר כר' שמעון: דעבידא דפי דפי. כמין קרשים קרשים ענין גלגל של רחיים של מים ורצא אשמעינן דהוא נמי צרייתו: והא ר' חנינא מטביל בה. אוכל מקמתו: ונפיק. ויולא ידי חובתו צנותר ומצרך עליו. והא דנקט מטביל שכל מאכלס ע"י טיבול היה כדלמחר צפסחים (דף קז:) השמש מטביל צצני מעיים רבי ילחק מטביל צירקא: ופרכינן ור' חנינא קשיא מתני'. דקמני חסר כל שהוא פסול: ומשנינן בשלמא מתני' דר' חנינא צ"ק. מתני' ציוס טוב ראשון שלקיימתו מן התורה וצעינן לקיחה תמה דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לקיחה תמה וציוס טוב שני נפיק ציה ר' חנינא אע"ג דלא היה שלם: אלא ר"ב. דלמחר אין זה הדר קשיא דר' חנינא דהא אפילו צצני נמי לרבי לא נפיק דהא מנא דהורה צעינן הו"ל ומזכיר שם שמים עליו כדלמחר צריש פירקין יצש פסול לא שנה צ"ט ראשון ולא שנה צ"ט שני ואוקימנא דצעינן הדר וליכא: ה"ג ואיכא דלמרי אמר רב זה הדר דהא ר' חנינא מטביל צה ונפיק: בדרך שחולקין באן. כשיעורן כאן כך שיעורן כאן: מותר להכניס להב"ב. צמח ד' אמות וצית הכסא משום יחוד משמע דמקום לנוע היה ומוקף מחילות ואין רואין העומדים צמח ואפ"ה המירו להכניס ואע"ג דמכניס מכרמלית לרשות היחיד ומדע דהא איסור טלטול מוקף חמור מאיסור כרמלית שלח המירו טלטול צמת אלא ע"י ככר או תינוק כדמוכח פרק צמה מדליקין (שם דף ל:) וצפרק נוטל (שם דף קמג:) ואיסור כרמלית אשכחן דשרי צמת צשילה המלניע (שם דף ז:) צההוא שיכצא דשרא להו רב נחמן לאפוקיה לכרמלית משום כבוד הצרות וגזי צית הכסא דהמירו טלטול אצנים משום כבוד הצרות כ"ש דהמירו ארבע אמות צכרמלית ומרשות היחיד לכרמלית ומיהו לדין דיש לנו צית הכסא קצוע צצנין אסור כדמוכח צשילה המולניע יין (שם דף פא:) דשרי רב חסדא להעלותו אחריו לגג ומקשה ליה רבינא מהא דאסרינן לעיל מיניה"ל לטול קיסוס"ל משלפניו לחנות צו שיניו ומנשי שפי' שם צקונטרס דהא דצעי למיסר צגג משום טירחא יחירא צהעללה לגג לא משמע כן דא"כ כי מקשה ליה רבינא מהא דאסרינן קיסוס משלפניו לחנות צו שיניו חיקשי ליה כולה שמעתתא דהתם דשרי לטלטל אצנים מקורולות אלא לפי שהיה יכול להעלותו לגג מערב שבת הוה צעי למיסר כיון דאפשר להזמין ומסיק דשרי משום דאין אדם קוצע מקום והא דלמחר ר' ינאי התם חס' יש לו מקום קצוע לצית הכסא מלא היד התם צשדות איירי דמקום רחוק הוא וטורח להזמין מערב שבת אצל לדין דיש לן מקום קצוע צצית אסור אלא חס' כן הזמין ושמה כיון דנפיש צני הצית דהוה שקלי להו לא אפשר ושרי: **דסיב** ועיקרא דדיקלא. מכאן קשה לפי' הקונטרס דפ' כל שעה (פסחים דף לו.) דתנן אלו ירקות שאדם יוצא צהן ידי חובתו צפסקו וקחשיב תרחצניה ומפרש צגמרה אלוותא דדיקלא ופי' שם צקונטרס סיצ הדקל שגדל סביב הדקל והכא משמע שהוא מין חילין וצהדיא אמרינן התם מה מנה מין זרעים אף מרור מין זרעים: **רבי** יהודה אומר אין סוכה נוגעת אלא במינין שביב"ב. ולית ליה הא דדרשינן צפ"ק (דף יג.) צאספך מגרנך ומיקצך צפסולת גורן ויקצ הכתוב מדבר ומ"מ מודה דאין מסככין צדבר המקבל טומאה אפילו מארבעת המינים כגון שעשה מהם כלי או פירות דקל דצעינן דומיא (דאור"ל) למ"ד ענני כבוד היו ולמאן דלמחר סוכות ממש עשו להם ילפי מדאיתקש סוכה לחגיגה דלא שייך לאקשויי אי מה חגיגה צעלי חיים מאחר דלא מכשירין אלא מארבעת המינים והא דאיפליגו ר"מ ור' יהודה צפ"ק (דף יד:) צנכרים שאין צהם ד' וקמני ומודה ר"מ דחס' יש צין נסר לנסר כמלא נסר שמניח פסל אחד ציניה דמשמע פסל לשון פסולת הגורן ויקצ כדפירש שם צקונטרס וקאמר דמודה לרבי יהודה לא צשציל שיכשיר רבי יהודה צפסולת גורן ויקצ אי נמי מה שגזר ופסל מן האילן קרי ליה פסל:

ותו לא מירי. אין לזון אחר דבר זה ללא סכר ר"ש כר"ע ולא ר"ע סכר כר' שמעון: דעבידא דפי דפי. כמין קרשים קרשים ענין גלגל של רחיים של מים ורצא אשמעינן דהוא נמי צרייתו: והא ר' חנינא מטביל בה. אוכל מקמתו: ונפיק. ויולא ידי חובתו צנותר ומצרך עליו. והא דנקט מטביל שכל מאכלס ע"י טיבול היה כדלמחר צפסחים (דף קז:) השמש מטביל צצני מעיים רבי ילחק מטביל צירקא: ופרכינן ור' חנינא קשיא מתני'. דקמני חסר כל שהוא פסול: ומשנינן בשלמא מתני' דר' חנינא צ"ק. מתני' ציוס טוב ראשון שלקיימתו מן התורה וצעינן לקיחה תמה דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לקיחה תמה וציוס טוב שני נפיק ציה ר' חנינא אע"ג דלא היה שלם: אלא ר"ב. דלמחר אין זה הדר קשיא דר' חנינא דהא אפילו צצני נמי לרבי לא נפיק דהא מנא דהורה צעינן הו"ל ומזכיר שם שמים עליו כדלמחר צריש פירקין יצש פסול לא שנה צ"ט ראשון ולא שנה צ"ט שני ואוקימנא דצעינן הדר וליכא: ה"ג ואיכא דלמרי אמר רב זה הדר דהא ר' חנינא מטביל צה ונפיק: בדרך שחולקין באן. כשיעורן כאן כך שיעורן כאן: מותר להכניס להב"ב. צמח ד' אמות וצית הכסא משום יחוד משמע דמקום לנוע היה ומוקף מחילות ואין רואין העומדים צמח ואפ"ה המירו להכניס ואע"ג דמכניס מכרמלית לרשות היחיד ומדע דהא איסור טלטול מוקף חמור מאיסור כרמלית שלח המירו טלטול צמת אלא ע"י ככר או תינוק כדמוכח פרק צמה מדליקין (שם דף ל:) וצפרק נוטל (שם דף קמג:) ואיסור כרמלית אשכחן דשרי צמת צשילה המלניע (שם דף ז:) צההוא שיכצא דשרא להו רב נחמן לאפוקיה לכרמלית משום כבוד הצרות וגזי צית הכסא דהמירו טלטול אצנים משום כבוד הצרות כ"ש דהמירו ארבע אמות צכרמלית ומרשות היחיד לכרמלית ומיהו לדין דיש לנו צית הכסא קצוע צצנין אסור כדמוכח צשילה המולניע יין (שם דף פא:) דשרי רב חסדא להעלותו אחריו לגג ומקשה ליה רבינא מהא דאסרינן לעיל מיניה"ל לטול קיסוס"ל משלפניו לחנות צו שיניו ומנשי שפי' שם צקונטרס דהא דצעי למיסר צגג משום טירחא יחירא צהעללה לגג לא משמע כן דא"כ כי מקשה ליה רבינא מהא דאסרינן קיסוס משלפניו לחנות צו שיניו חיקשי ליה כולה שמעתתא דהתם דשרי לטלטל אצנים מקורולות אלא לפי שהיה יכול להעלותו לגג מערב שבת הוה צעי למיסר כיון דאפשר להזמין ומסיק דשרי משום דאין אדם קוצע מקום והא דלמחר ר' ינאי התם חס' יש לו מקום קצוע לצית הכסא מלא היד התם צשדות איירי דמקום רחוק הוא וטורח להזמין מערב שבת אצל לדין דיש לן מקום קצוע צצית אסור אלא חס' כן הזמין ושמה כיון דנפיש צני הצית דהוה שקלי להו לא אפשר ושרי: **דסיב** ועיקרא דדיקלא. מכאן קשה לפי' הקונטרס דפ' כל שעה (פסחים דף לו.) דתנן אלו ירקות שאדם יוצא צהן ידי חובתו צפסקו וקחשיב תרחצניה ומפרש צגמרה אלוותא דדיקלא ופי' שם צקונטרס סיצ הדקל שגדל סביב הדקל והכא משמע שהוא מין חילין וצהדיא אמרינן התם מה מנה מין זרעים אף מרור מין זרעים: **רבי** יהודה אומר אין סוכה נוגעת אלא במינין שביב"ב. ולית ליה הא דדרשינן צפ"ק (דף יג.) צאספך מגרנך ומיקצך צפסולת גורן ויקצ הכתוב מדבר ומ"מ מודה דאין מסככין צדבר המקבל טומאה אפילו מארבעת המינים כגון שעשה מהם כלי או פירות דקל דצעינן דומיא (דאור"ל) למ"ד ענני כבוד היו ולמאן דלמחר סוכות ממש עשו להם ילפי מדאיתקש סוכה לחגיגה דלא שייך לאקשויי אי מה חגיגה צעלי חיים מאחר דלא מכשירין אלא מארבעת המינים והא דאיפליגו ר"מ ור' יהודה צפ"ק (דף יד:) צנכרים שאין צהם ד' וקמני ומודה ר"מ דחס' יש צין נסר לנסר כמלא נסר שמניח פסל אחד ציניה דמשמע פסל לשון פסולת הגורן ויקצ כדפירש שם צקונטרס וקאמר דמודה לרבי יהודה לא צשציל שיכשיר רבי יהודה צפסולת גורן ויקצ אי נמי מה שגזר ופסל מן האילן קרי ליה פסל:

ותו לא מירי. אין לזון אחר דבר זה ללא סכר ר"ש כר"ע ולא ר"ע סכר כר' שמעון: דעבידא דפי דפי. כמין קרשים קרשים ענין גלגל של רחיים של מים ורצא אשמעינן דהוא נמי צרייתו: והא ר' חנינא מטביל בה. אוכל מקמתו: ונפיק. ויולא ידי חובתו צנותר ומצרך עליו. והא דנקט מטביל שכל מאכלס ע"י טיבול היה כדלמחר צפסחים (דף קז:) השמש מטביל צצני מעיים רבי ילחק מטביל צירקא: ופרכינן ור' חנינא קשיא מתני'. דקמני חסר כל שהוא פסול: ומשנינן בשלמא מתני' דר' חנינא צ"ק. מתני' ציוס טוב ראשון שלקיימתו מן התורה וצעינן לקיחה תמה דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לקיחה תמה וציוס טוב שני נפיק ציה ר' חנינא אע"ג דלא היה שלם: אלא ר"ב. דלמחר אין זה הדר קשיא דר' חנינא דהא אפילו צצני נמי לרבי לא נפיק דהא מנא דהורה צעינן הו"ל ומזכיר שם שמים עליו כדלמחר צריש פירקין יצש פסול לא שנה צ"ט ראשון ולא שנה צ"ט שני ואוקימנא דצעינן הדר וליכא: ה"ג ואיכא דלמרי אמר רב זה הדר דהא ר' חנינא מטביל צה ונפיק: בדרך שחולקין באן. כשיעורן כאן כך שיעורן כאן: מותר להכניס להב"ב. צמח ד' אמות וצית הכסא משום יחוד משמע דמקום לנוע היה ומוקף מחילות ואין רואין העומדים צמח ואפ"ה המירו להכניס ואע"ג דמכניס מכרמלית לרשות היחיד ומדע דהא איסור טלטול מוקף חמור מאיסור כרמלית שלח המירו טלטול צמת אלא ע"י ככר או תינוק כדמוכח פרק צמה מדליקין (שם דף ל:) וצפרק נוטל (שם דף קמג:) ואיסור כרמלית אשכחן דשרי צמת צשילה המלניע (שם דף ז:) צההוא שיכצא דשרא להו רב נחמן לאפוקיה לכרמלית משום כבוד הצרות וגזי צית הכסא דהמירו טלטול אצנים משום כבוד הצרות כ"ש דהמירו ארבע אמות צכרמלית ומרשות היחיד לכרמלית ומיהו לדין דיש לנו צית הכסא קצוע צצנין אסור כדמוכח צשילה המולניע יין (שם דף פא:) דשרי רב חסדא להעלותו אחריו לגג ומקשה ליה רבינא מהא דאסרינן לעיל מיניה"ל לטול קיסוס"ל משלפניו לחנות צו שיניו ומנשי שפי' שם צקונטרס דהא דצעי למיסר צגג משום טירחא יחירא צהעללה לגג לא משמע כן דא"כ כי מקשה ליה רבינא מהא דאסרינן קיסוס משלפניו לחנות צו שיניו חיקשי ליה כולה שמעתתא דהתם דשרי לטלטל אצנים מקורולות אלא לפי שהיה יכול להעלותו לגג מערב שבת הוה צעי למיסר כיון דאפשר להזמין ומסיק דשרי משום דאין אדם קוצע מקום והא דלמחר ר' ינאי התם חס' יש לו מקום קצוע לצית הכסא מלא היד התם צשדות איירי דמקום רחוק הוא וטורח להזמין מערב שבת אצל לדין דיש לן מקום קצוע צצית אסור אלא חס' כן הזמין ושמה כיון דנפיש צני הצית דהוה שקלי להו לא אפשר ושרי: **דסיב** ועיקרא דדיקלא. מכאן קשה לפי' הקונטרס דפ' כל שעה (פסחים דף לו.) דתנן אלו ירקות שאדם יוצא צהן ידי חובתו צפסקו וקחשיב תרחצניה ומפרש צגמרה אלוותא דדיקלא ופי' שם צקונטרס סיצ הדקל שגדל סביב הדקל והכא משמע שהוא מין חילין וצהדיא אמרינן התם מה מנה מין זרעים אף מרור מין זרעים: **רבי** יהודה אומר אין סוכה נוגעת אלא במינין שביב"ב. ולית ליה הא דדרשינן צפ"ק (דף יג.) צאספך מגרנך ומיקצך צפסולת גורן ויקצ הכתוב מדבר ומ"מ מודה דאין מסככין צדבר המקבל טומאה אפילו מארבעת המינים כגון שעשה מהם כלי או פירות דקל דצעינן דומיא (דאור"ל) למ"ד ענני כבוד היו ולמאן דלמחר סוכות ממש עשו להם ילפי מדאיתקש סוכה לחגיגה דלא שייך לאקשויי אי מה חגיגה צעלי חיים מאחר דלא מכשירין אלא מארבעת המינים והא דאיפליגו ר"מ ור' יהודה צפ"ק (דף יד:) צנכרים שאין צהם ד' וקמני ומודה ר"מ דחס' יש צין נסר לנסר כמלא נסר שמניח פסל אחד ציניה דמשמע פסל לשון פסולת הגורן ויקצ כדפירש שם צקונטרס וקאמר דמודה לרבי יהודה לא צשציל שיכשיר רבי יהודה צפסולת גורן ויקצ אי נמי מה שגזר ופסל מן האילן קרי ליה פסל:

[פירושין קג: יצמות לט. קדושין כא: ע"ז כג. סד. סנהדרין סג. סו: הויות צ ט: צבורות יא. נט: מולין קטג. צ] שנת פא. ע"ש. ג] שם ע"ש. ד] שנת כט: וש"נ. ה] לעיל לא. ו] לעיל לא. ז] לעיל לא. ח] לעיל לא. ט] לעיל לא ע"ב. יא ע"ב.

גליון הש"ס

גמ' והא ר"ח מטביל בה ונפיק. ע"י לקמן דף מו ע"ב חוס' ד"ה אחריו צו. וצ"ל דף נט ע"ב חוס' ד"ה צ"ר: תוס' ד"ה בשבת וכו' ומדקאמר להכניס. ע"י צבור שור ונפיקו מנאלת שור ס"י י"ט סקט"ו:

ליקוטי רש"י

תו לא מירי. אין להשיב על זאת וקירושין כא:]. מקורולות. צקונטרס צלע"ז שהיו מדודות ולאויות לקיחות. מותר להכניס להב"ב. צמח ד' אמות או נחצר דלא ליחסר לטלטולינהו. באגוז. כל אחת ואחת ושבת פא:]. משם ראיה. צמחיה [לעיל כא:]. אין אגודין את ה' צ"ל. האו לולב היינו הושענא כולה שלשה המינים יחד [לעיל לא:]. צ"ל צריך אגד. לאגוד שלשה המינים כאלה וכו' [לעיל כא:].

הגהות וצינונים

[א] צ"ל תניא [גליון:]. [ב] צ"ל מטביל ביה ונפיק ביה. וכן בסמוך. וכ"ה בר"י וברא"ש (רש"י): [ג] במשנה שבמשניות ובר"י והרא"ש ליתא מלת "בחוט" וע"י תי"ט וכן בפסקא דלקמן לו ע"א ליתא [גליון:]. [ד] במקורולות הראיות לקיחות והוא המשך דבור הקודם ותיבת "מקורולות" הוא דבור חדש (דפ"ד): [ה] בדפ"ד נוסף לאפולי ואפ"י: [ו] ע"פ המהר"ם: [ז] צ"ל או להכניס [גליון:]. [ח] תיבות "לעיל מיניה" צ"ע דהדין דאסור ליטול קיסוס אינו במסכת שבת אלא בבב"ב לג ע"א (בית יצחק) וכן ליתא בתוס' הרא"ש: [ט] צ"ל קיסוס וכ"ה בדפ"ד: [י] צ"ל או דא"ל [גליון:].

לעזי רש"י

פיקוד"ש. פירוש מדודות (מוספות ד"ה מקורולות, הגהות מהרש"ל לרש"י שנת דף פא ע"א). מדות (מוספות פסחים דף מו ע"ב ד"ה אצנים). ראשון מד (רש"י שנת דף מג ע"א). צ"ל בוי"ט. פירוש חוט של משיחה, חוט (של פשתן). חבל דק. אוצ"ר. פירוש ס"ב הגבל סביבות הדקל ונכרך סביבו כעין לולב גפנים (רש"י סוכה דף לא ע"א ד"ה אפילו צ"ל). מין נטע הנסמך בעצים ונכרת ועליו לא יבול צמורה (מוסף הערוך ערך קיסוס וע"י רש"י סוכה דף ט ע"ב ד"ה קיסוס).

